

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 aprilie

Seria I, Anul XXXI, Nr. 10 (367), 2024

Foto: www.paolinitalia.it

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a Paștelui,
tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor
Sărbători Fericite!

CRISTOS A ÎNVIAT!

SCRISOARE PASTORALĂ

LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII DOMNULUI
2024

Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salomeea au venit la mormânt cu miresme ... (cf. Mc 16,1-2)

Dragi credincioși,

Suntem călători fără odihnă pe un drum: drumul în căutarea lui Dumnezeu; în căutarea lui Cristos Înviat; în căutarea credinței; în căutarea sensului vieții... Percepem mereu, oarecum mirați și neliniștiți, ecoul întrebării misterioase: „pe cine căutați”? (In 1, 37)

Avraam, profetul Vechiului Testament, personajul iconic al legăturii dintre Dumnezeu și om, la glasul Domnului iese și pornește pe un drum. Mănat de credință, acceptă misiunea și nu se îndoiește nici un moment că promisiunea făcută lui, Domnul o va împlini (cf. Fac. 12, 1-3). Același drum, al credinței, îl vor urma Moise, toți Profeții și Patriarhii Vechiului Testament, pentru ca, mai apoi, *la plinirea vremii*, să fie împlinit de Isus prin crucea și jertfa Sa spre Înviere. Drumul credinței este bătătorit, deopotrivă, și de Nicodim care merge noaptea la Isus, apoi de tânărul bogat și de Zahau, precum și de toți oropsiții sorții de pe drumurile Galileii și ale Iudeii, ale Ierihonu-

lui sau ale Ierusalimului; de femeile mironosițe și de ucenici în grabă spre mormânt, de toți martirii și mărturisitorii credinței. Cu toții au auzit, cu o bucurie lăuntrică, aceeași întrebare profundă: „Pe cine căutați”? (Io 1, 37)?

Așadar, omul tuturor timpurilor îl caută pe Dumnezeu, pe Cristos care este Mântuitorul. În Cristos înviat din morți găsim ascultarea și ieșirea, drumul și misiunea dar, mai ales, împlinirea promisiunii făcute lui Avraam: Domnul este viu! Domnul trăiește, a înviat din morți!

Dragi credincioși,

Acum știm și, cu toată puterea noastră spirituală, ne lăsăm pătrunși de minunea aceasta: Cristos a biruit moartea iar creștinii, precum apostolii acelor timpuri de revelație, vor putea vesti lumii: Cristos a înviat, mergeți și vestiți lumii (cf. Mc 16,15)! Luca și Cleopa, doi dintre învățăcei, în timp ce mergeau pe drumul spre Emaus, se simțeau disperați și întristați de evenimentele precipitate care s-au întâmplat, de răstignirea lui Isus și de descoperirea mormântului gol... Isus li se alătură, le înțelege îndoiala și dezamăgirea, așa că îi însoțește, îi ascultă, rămâne cu ei la cină, le explică scripturile și le deschide ochii; îi face să priceapă ceea ce le-a scăpat provocându-le dezamăgirea... recunosc că este Domnul! Domnul înviat! Cei doi apostoli „sculându-se, s-au întors” (Lc 24, 33) și au spus lumii „cele petrecute pe cale” (Lc 24,35). Ei au vestit lumii: „l-am găsit pe Mesia” (Io 1, 35)! Episodul este cu atât mai impresionant, cu cât și astăzi ne putem regăsi în neliniștea celor doi, dar, dacă privim spre el, îl recunoaștem și ne redobândim încrederea și echilibrul.

Toate cele de mai sus îi conving pe creștini că au o întreită misiune de îndeplinit: să iasă, să meargă și să vestească (cf. Mc 16,15)! Ei sunt chemați să dea mărturie de iubire lumii rănite de războaie și de ură; sunt chemați să însoțească umanitatea pe drumul iertării, să fie speranță și lumină pentru cei aflați în suferință. Chiar dacă societatea pare că o apucă pe altă cale, una care duce la haos, asurzită

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Ioan Moldovan, Silvia Pantiș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it;
Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin "Sfânta Tereza"

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

de zmotul și furia istoriei, aceasta și doar aceasta ne ajută, la fel ca pe Avraam sau ca pe Luca și Cleopa, să ne maturizăm și să „ieșim din pământul nostru, din neamul nostru și din casa tatălui nostru” (cf. Fc 12,1); să ieșim din temerile, din angoasele noastre, din limitele noastre existențiale și să ne alăturăm lumii pentru a vorbi și a vesti Învierea, iubirea, iertarea. Precum Cristos însoțitorul spre Emaus, așa și creștinii trebuie să fie protagoniștii societății în care trăiesc, să însoțească lumea aceasta prin exemplul propriu, prin binele făcut spre folosul aproapelui și al tuturor, chiar și al celor răi. În aceste coordonate, creștinul poate să redeschidă mereu calea credinței pentru alții, transformându-se într-un apostol al vremurilor actuale, anonim în fața lumii, dar înscris în Cartea Vieții. Prin modestie, perseverență bunătate și răbdare putem arăta lumii Calea, Adevărul și Viața, mărturisind Evanghelia prin viața proprie și vestind lumii Învierea.

Dragii mei,

Evanghelia ne învață că „Dumnezeu atât de mult a iubit lumea încât l-a dat pe unicul Său Fiu, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Io 3,16-17). Dumnezeu ne-a dăruit pe Fiul Său, însă puterile trecătoare ale oamenilor și ale instituțiilor vremii, în vinovata lor trufie, au dorit să-l vadă mort. Păcatele noastre au adăugat și teribila greutate crucii Sale. În mijlocul întregului tumult, femeile mironosițe, care au fost martore la drama Golgotei alături de Isus, erau preocupate de cine le-ar putea ajuta să rostogolească piatra de la ușa mormântului (cf. Mc. 16,3) și au fost surprinse de întrebarea îngerului: „pe cine căutați” (In 1, 37)? Cu toții, și nici noi nu facem excepție, uităm adesea că „Cel care ne umple cu harul său, Cel care ne eliberează, Cel care ne transformă, Cel care ne vindecă și ne întărește a Înviat” (CV 124). Iubirea întotdeauna învinge, chiar și în cele mai vitrege situații, când pare că totul este pierdut. Pe cruce, Cristos a părut a fi neputin-

cios și a suferit înfrângerea totală. Pare că, pentru un moment, cu toții au uitat și promisiunea Lui: „Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul lumii” (Mt 28,20). Așa pare! Dar Dumnezeu *poate* întotdeauna - poate chiar mai mult - și l-a înviat pe Cristos. „Aceasta este siguranța pe care o avem - Isus este cel veșnic viu. În lumina Lui, vom trăi și vom străbate nevătămați toate formele de moarte și de violență care se ascund de-a lungul drumului vieții” (CV 127). Priviți la Domnul Înviat, priviți la înaintașii voștri (cf. Evr 13, 7) și aveți încredere!

Iubiți credincioși,

Învierea Domnului ne ajută să mergem, să ne eliberăm de orice frustrare sau înfrângere, să rostogolim piatra care ne oprimă speranțele, să lărgim orizontul vieții și să privim spre viitor. Doar Cristos înviat poate schimba direcția poveștii noastre de viață, pentru că în Ghetsemani sau în Galilea a început aventura întâlnirii noastre cu El. Nu uitați că oriunde ne-am afla, Isus e și el

prezent – doar trebuie să avem ochi să-L vedem, urechi să-L auzim, și inimă să-L înțelegem – El stă, ne așteaptă, bate la poarta sufletului și a inimii.

Tu, omule, deschide! Domnul știe mai bine cum trebuie rostogolită piatra păcatului și a fricii, Domnul știe mai bine să curețe praful de pe sufletele noastre, Domnul știe mai bine cum să readucă lumina și speranța, bucuria și împlinirea în suflete. Să nu uitați niciodată: Cristos cel înviat ne așteaptă în Galilea sufletului nostru! Isus este mai mult decât un reformator: este Cuvântul lui Dumnezeu. El este Cale, Adevăr, Viață – și ni le dăruiește fiecăruia din belșug” (Ioan Paul al II-lea).

Numai Isus este lumina ce ne scoate la li-man!

Cristos a Înviat!

+ Virgil Bercea
Episcop

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Cred în puterea Învierii lui Isus?

17.04.2024

Iubiți frați și surori, duminică frumoasă!

Astăzi, duminica a doua a Paștelui, intitulată de Sfântul Papă Ioan Paul al II-lea duminica Milostivirii Divine, Evanghelia (cf. In 20,19-31) ne spune că noi, crezând în Isus, Fiul lui Dumnezeu, putem avea viață veșnică în numele său (v. 31). „A avea viața”: ce înseamnă?

Toți vrem să avem viață, dar există diferite moduri pentru a face asta. De exemplu, sunt cei care reduc existența la o cursă frenetică pentru a se bucura și a poseda atâtea lucruri: a mânca și a bea, a se distra, a acumula bani și lucruri, a simți emoții puternice și noi, și așa mai departe. Este un drum care la prima vedere pare plăcut, dar care nu satură inima. Nu așa „avem viață”, pentru că, urmând drumurile plăcerii și ale puterii, nu găsim fericirea. De fapt, rămân fără răspuns atâtea aspecte ale existenței cum ar fi, de exemplu, iubirea, experiențele inevitabile ale durerii, ale limitei și ale morții. Și apoi rămâne nesatisfăcută visul care ne unește pe toți: speranța de a trăi pentru totdeauna, de a fi iubiți fără sfârșit. Astăzi Evanghelia spune că această plinătate de viață, la care este chemat fiecare dintre noi, se realizează în Isus: El este cel care ne dă plinătatea de viață. Dar cum avem acces la ea, cum o experimentăm?

Să privim ce li s-a întâmplat discipolilor în Evanghelie. Trec printr-un moment de viață mai tragic: după zilele pătimirii sunt închiși în cenacol, înspăimântați și descurajați. Cel înviat le vine în întâmpinare și mai întâi le arată rănilile Sale (cf. v. 20): erau semnele suferinței și ale durerii, puteau să provoace sentimente de vină, și totuși cu Isus devin canalele milostivirii și ale iertării. Astfel, discipolii văd și ating cu mâna că împreună cu Isus viața învinge, mereu, moartea și păcatul sunt înfrânte. Și primesc darul Duhului Său, care le dă o viață nouă, de fii iubiți, amestecată cu bucurie, iubire și speranță. Vă întreb un lucru: Voi aveți speranță? Fiecare să se întrebe: Cum merge speranța mea?

Iată cum să facem în fiecare zi pentru „a avea viață”: este suficient să ne îndreptăm privirea spre Isus răstignit și înviat, să îl întâlnim în Sacramente și în rugăciune, să îl recunoaștem prezent, să credem în El, să ne lăsăm atinși de harul Său și conduși de exemplul Său, să experimentăm bucuria de a iubi ca El. Fiecare întâlnire cu Isus, o întâlnire vie cu El, ne permite să avem mai multă viață. Să îl căutăm pe Isus, să ne lăsăm întâlniți – pentru că El ne caută! –, să deschidem inima la întâlnirea cu Isus. Însă să ne întrebăm: Eu cred în puterea învierii lui Isus, cred că Isus a înviat? Cred în victoria Sa asupra păcatului, asupra fricii și

asupra morții? Mă las implicat în relația cu Domnul, cu Isus? Și mă las determinat de El să îi iubesc pe frați și pe surori și să sper în fiecare zi? Fiecare să se gândească la aceasta. Maria să ne ajute să avem o credință tot mai mare în Isus înviat pentru „a avea viață” și a răspândi bucuria Paștelui.

După *Regina Caeli*, Sfântul Părinte a spus următoarele Iubiți frați și surori!

Doresc să amintesc persoanele care au murit în accidentul de autocar ieșit de pe drum în Africa de Sud în urmă cu câteva zile. Să ne rugăm pentru ei și pentru cei din familie. Ieri a fost Ziua Internațională a Sportului pentru Dezvoltare și Pace. Toți știm cât de mult practicarea unui sport poate să educe la o societate deschisă, solidară, fără prejudecăți. Dar pentru asta este nevoie de conducători și formatori care nu tânjesc numai la victorie sau la câștig. Să promovăm un sport care să favorizeze prietenia socială și fraternitatea!

Să nu înceteze rugăciunea noastră pentru pace, o pace justă și durabilă, îndeosebi pentru martirizata Ucraina și pentru Palestina și Israel. Duhul Domnului înviat să lumineze și să susțină pe cei care lucrează pentru a diminua tensiunea și a favoriza gesturi care să facă posibile negocierile. Fie ca Domnul să dea conducătorilor capacitatea de a se opri un pic pentru a trata, pentru a negocia. (...)

Urez tuturor o duminică frumoasă. Vă rog, nu uitați să vă rugați pentru mine. Poftă bună și la revedere!

Silvia PANTIȘ

Buna Vestire

Suntem în perioada postului Paștelui, când în Biserică se resimte o mai mare sobrietate. Preoții, având ornate de culoare roșie, parcurg deseori împreună cu credincioșii Calea Sfintei Cruci. Sunt momente de tristețe, de compasiune, dar și de „mea culpa” și recunoștință față de Isus care s-a jertfit pentru mântuirea noastră, trecând printr-o suferință inimaginabilă pe drumul Calvarului, în timpul Crucificării și continuând până la moartea pe Cruce.

Iată că în 25 Martie, preoții îmbracă din nou ornatele strălucitoare, pentru că este o zi plină de bucurie pentru toți credincioșii. Este sărbătoarea „Buna Vestire”.

Arhanghelul Gabriel, îi apare Fecioarei Maria și o salută „Bucură-te, cea plină de har”, îi aduce o veste bună că este binecuvântată între femei și a fost aleasă de Domnul ca să-l nască pe Fiul Său. Desigur acesta este un mesaj dar și o invitație, o chemare, la care Ea decide. Fără a se consulta cu cineva, nici măcar cu logodnicul Său Sfântul Iosif și realizând totuși că o să aibă unele probleme de ordin social, după câteva întrebări adresate îngerului își dă acceptul „Fie Mie după cuvântul Tău”. După „fiatul” Mariei, se întrevide pentru omenire o licărire de lumină și speranță, care bine vestește de fapt un nou început. Putem spune că Ea este noua Evă, iar Copilul Isus ce s-a zămislit în Ea, este noul Adam. Prin Ei va avea loc redresarea omenirii.

Îi datorăm respect Maicii Sfinte, pentru că însuși Dumnezeu a apreciat-o, ca fiind cea potrivită pentru planul Său divin. Îi datorăm încredere, pentru că are puterea de a răspândi haruri și are disponibilitatea pentru aceasta. Îi datorăm recunoștință, pentru că este învățătoarea Adevărului, este refugiul păcătoșilor, este Viața și nădejdea noastră. Îi datorăm admirație, pentru că este un dar al Cerului și în același timp plină de dar. Îi datorăm ascultare și venerație, pentru că este Regina cerului și a pământului, pentru că este Avocata noastră și înalță pentru noi rugăciuni la Tronul Lui Dumnezeu. Îi datorăm iubire Mamei noastre cerești, așa după cum și ea ne iubește și luptă să moștenim Împărăția Cerului.

Să-i aducem bucurie Fecioarei Maria, prin rugăciuni spuse cu inima și participări dese la Sfânta Liturghie, unde avem întâlnire și cu Fiul Său iubit.

În acest context, la Sanctuarul Maica Domnului din Oradea, Sfânta Liturghie a fost celebrată de părintele paroh Iulian Robu, la care au participat un număr mare de credincioși, dar și membrii Reuniunii Mariane, care aparține Bisericii și are numele „Buna Vestire”.

În cuvântul de învățătură, părintele a subliniat credința mare a Fecioarei Maria în Înger. Astfel „Maica Domnului a devenit chivotul Celui Preaînalt, a devenit Primul Potir, care l-a purtat pe Mântuitorul”. A rămas tare în credință de-a lungul vieții, care a fost presărată cu multe greutăți, dar Dumnezeu i-a fost mereu alături. „Buna Vestire” nu este numai o sărbătoare. Tradus în limba greacă, înseamnă evanghelie. „Actualizând acest eveniment avem nevoie și noi să auzim zilnic din gura îngerului, a preotului, din evanghelie: Bucură-te, Domnul să fie cu tine”.

Un nou început, o nouă trăire, un nou avânt, am simțit membrii Reuniunii Mariane „Buna Vestire”, care ne-am reînnoit promisiunile de slujire a Fecioarei Maria, care ne conduce la Fiul Său: „O, Preasfântă Fecioară și Mamă a Lui Dumnezeu, Maria, eu.....ofer trupul și sufletul meu, cugelele, vorbele și toate faptele mele și promisiunea de a rămâne statornic în credința catolică până la sfârșitul vieții....Amin”.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, ne-am strâns în jurul frumoasei statui a Mamei noastre cerești. I-am adresat câteva rugăciuni de mulțumire pentru darurile primite.

Cu blândul Isus, să ne binecuvânteze Fecioara de Sus!

Declarația «Dignitas infinita»

A fost publicată pe 8 aprilie 2024, declarația «Dignitas infinita» a Dicasterului pentru Doctrina Credenței din Vatican despre demnitatea umană. Declarația, prezentată luni în Vatican a avut nevoie de cinci ani pentru a fi finalizată și include magisteriul papal al ultimului deceniu. În «Dignitas infinita» sunt abordate teme variate: de la război la sărăcie, de la violența împotriva migranților la violența împotriva femeilor, de la avort la maternitatea surogat și eutanasiu, de la teoria genului la violența digitală, descrise de dr. Andrea Tornielli, director editorial al Dicasterului pentru Comunicare din Vatican, într-un material de sinteză tradus de redacția în limba română a Vatican News.

Trei capitole pun bazele afirmațiilor cuprinse în cel de-al patrulea, dedicat „unor încălcări grave ale demnității umane”: este vorba de declarația «Dignitas infinita» a Departamentului pentru Doctrina Credenței. Principala noutate a documentului, care este rezultatul unei munci care a durat cinci ani, este includerea unor teme-cheie din magisteriul pontifical recent alături de cele bioetice. În lista „incompletă” care este oferită, printre încălcările demnității umane, alături de avort, eutanasiu și maternitate surogat, apar războiul, drama sărăciei și a migranților, precum și traficul de persoane. Noul text contribuie astfel la depășirea dihotomiei care există între cei care se concentrează exclusiv pe apărarea vieții pe cale de a se naște sau de a muri, uitând de atâtea alte atacuri împotriva demnității umane și, invers, între cei care se concentrează doar pe apărarea săracilor și a migranților, uitând că viața trebuie apărată de la concepție până la sfârșitul ei natural.

Principii fundamentale

În primele trei părți ale Declarației sunt amintite principiile fundamentale.

„Biserica, în lumina Revelației, reafirmă și confirmă în mod absolut «demnitatea ontologică a perso-

nei umane, creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și răscumpărată în Cristos Isus» (1). Documentul îi critică pe cei care înțeleg prin persoană doar «o ființă capabilă să raționeze». În consecință, susțin ei, «copilul nenăscut nu ar avea demnitate personală, nici persoana vârstnică care nu este autosuficientă, nici cineva cu un handicap mintal. Biserica, dimpotrivă, insistă asupra faptului că demnitatea fiecărei persoane umane, tocmai pentru că este intrinsecă, rămâne dincolo de orice circumstanță» (24). Mai mult, se afirmă, «conceptul de demnitate umană este, de asemenea, folosit uneori în mod abuziv pentru a justifica o multiplicare arbitrară a unor noi drepturi... ca și cum ar trebui să se garanteze capacitatea de a exprima și de a realiza fiecare preferință individuală sau dorință subiectivă» (25)”.

Sărăcia, războiul și traficul de ființe umane

Declarația prezintă apoi o listă a „unor încălcări grave ale demnității umane”. Se vorbește mai întâi de „tragedia sărăciei”, „una dintre cele mai mari nedreptăți ale lumii contemporane” (36). Apoi, războiul, „o tragedie care neagă demnitatea umană” și care „este întotdeauna o «înfrângere a umanității»” (38), până la punctul în care „astăzi este foarte dificil să se susțină criteriile raționale dezvoltate în alte secole pentru a vorbi despre un posibil «război just»” (39). Continuă cu „suferința migranților”, ale căror „vieți sunt puse în pericol pentru că nu mai au mijloacele de a-și crea o familie, de a munci sau de a se hrăni” (40). Documentul se oprește apoi asupra „traficului de ființe umane”, care capătă „proportii tragice” și este definit drept „o activitate ignobilă, o rușine pentru societățile noastre care se numesc civilizate”, invitându-i pe „exploatare și pe clienți” să facă un serios examen de conștiință (41). În același sens, se solicită combaterea unor fenomene precum «comerțul cu organe și țesuturi umane, exploatarea sexuală a copiilor și a fetelor, munca în condiții de sclavie, inclusiv prostituția, traficul de droguri și de arme, terorismul și crima internațională organizată» (42). De asemenea, se menționează „abuzul sexual”, care lasă „cicatrici adânci în inima celor care îl suferă” (43). Se continuă cu discriminarea femeilor și violența împotriva lor, citând printre acestea din urmă „constrângerea la avort, care afectează atât mama, cât și copilul, atât de des pentru a satisface egoismul bărbaților” și „practica

(continuare în pag. 7)

Sfințirea noului altar în parohia Sâmbăta

Duminică, 31 martie a.c., în a doua duminică a Postului Mare din acest an, la parohia greco-catolică „Adormirea Maicii Domnului” din localitatea Sâmbăta (jud. Bihor) a fost sfințită Masa noului Altar. Sfințirea mesei sfinte a fost săvârșită de Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, înaintea Sfintei Liturghii arhieresti celebrată în comunitatea de aici. La consacrare au luat parte pr. Protopop de Holod Ioan Tătar și pr. Giusepe Ghiurcă, paroh al locului. Evenimentul a adus împreună credincioșii parohiei Sâmbăta, alături de care s-au aflat pr. arhidiacon diacon Grațian Gui și ipod. Eugen Ivuț.

În Cuvântul de învățătură, păstorul Eparhiei de Oradea a vorbit pe marginea evangheliei duminicale – a *Vindecării slăbănogului din Capernaum* – subliniind importanța celei dintâi și a celei mai mari porunci: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău”.

Eugen Ivuț

Mulțumind Preasfinției Sale pentru prezența în mijlocul comunității din Sâmbăta alături de părintele Protopop al locului, pr. Giusepe Ghiurcă i-a invitat pe toți cei prezenți să se bucure împreună de o agapă frățească în curtea parohiei.

Biroul de Presă EGCO

(urmare din pag. 6)

poligamiei” (45). Declarația condamnă, de asemenea, „femicidul” (46).

Avortul și maternitatea surrogat

Clară este, de asemenea, condamnarea avortului: „printre toate crimele pe care omul le poate comite împotriva vieții, avortul provocat prezintă caracteristici care îl fac deosebit de grav și de deplorabil” și se reamintește că „apărarea vieții pe cale de a se naște este intim legată de apărarea oricărui drept al omului” (47). Puternică este și respingerea maternității surrogat, „prin care copilul, de o imensă demnitate, devine un simplu obiect”, o practică „ce ofensează grav demnitatea femeii și a copilului... fondată pe exploatarea unei situații de nevoie materială a mamei. Un copil este întotdeauna un dar și niciodată obiectul unui contract”. (48) Lista menționează apoi eutanasia și sinuciderea asistată, reamintind că „suferința nu-l face pe bolnav să-și piardă acea demnitate care îi este intrinsecă și inalienabilă” (51). Se vorbește apoi despre importanța curelor paliative și despre evitarea „oricărui tip de înverșunare terapeutică sau de intervenție disproporționată”, reafirmand că „viața este un drept, nu moartea, care trebuie acceptată, nu indusă”(52). Printre încălcările grave ale demnității umane se numără și „rebutarea” persoanelor cu abilități diferite (53).

Teoria genului

După ce reafirmă că față de persoanele homosexuale trebuie evitată „orice înfierare de discriminare nedreaptă și mai ales orice formă de agresiune și violență”,

denunțând „ca fiind contrar demnității umane” faptul că în unele locuri aceste persoane „sunt întemnițate, torturate și chiar private de bunul vieții” (55), documentul critică teoria genului, „care este extrem de periculoasă pentru că șterge diferențele cu pretenția de a-i face pe toți egali” (56). Biserica amintește că „a dori să se dispună de sine, așa cum prescrie teoria genului... nu înseamnă altceva decât a ceda la tentația străveche a ființei umane care se face Dumnezeu” (57). Teoria genului „vrea să nege cea mai mare dintre diferențele posibile dintre cele existente între ființele vii: cea sexuală” (58). Negativă, este de asemenea, judecata asupra schimbării de sex, chiar dacă „aceasta nu înseamnă excluderea posibilității ca o persoană afectată de anomalii ale organelor genitale deja evidente la naștere sau care se dezvoltă ulterior, să aleagă să primească asistență medicală pentru a rezolva aceste anomalii” (60).

Violența digitală

Lista este completată cu „violența digitală”, citând „noile forme de violență răspândite prin intermediul rețelelor de socializare, de exemplu prin *cyberbullying*” [hărțuirea digitală – n.r.] și prin „răspândirea pornografiei și exploatarea persoanelor în scopuri sexuale sau prin jocuri de noroc” pe internet (61). Declarația se încheie prin îndemnul de a „pune respectul pentru demnitatea persoanei umane, dincolo de orice circumstanțe, în centrul angajamentului pentru binele comun și al oricărui sistem juridic”(64).

<https://www.vaticannews.va/ro>

Mesajul „Urbi et Orbi”

«Dragi frați și surori, Paști fericit!

Astăzi răsună în lumea întreagă vestea care a pornit acum două mii de ani de la Ierusalim: „Isus din Nazaret, cel răstignit, a înviat!” (cf. Mc 16,6). Biserica re trăiește uimirea femeilor care au mers la mormânt în zorii primei zile a săptămânii. Mormântul lui Isus fusese închis cu o piatră mare; la fel și astăzi, pietre grele, prea grele, închid speranțele umanității: piatra războiului, piatra crizelor umanitare, piatra încălcării drepturilor omului, piatra traficului de persoane și altele. Și noi, asemenea femeilor ucenice ale lui Isus, ne întrebăm unii și noi: „Cine ne va rostogoli aceste pietre?” (cf. Mc 16,3).

Și iată descoperirea din dimineața de Paște: piatra, piatra aceea atât de mare, a fost deja rostogolită. Uimirea femeilor este și uimirea noastră: mormântul lui Isus este deschis și este gol! Aici începe totul. Prin acel mormânt gol trece calea cea nouă, calea pe care niciunul dintre noi, ci numai Dumnezeu putea să o deschidă: calea vieții în mijlocul morții, calea păcii în mijlocul războiului, calea reconcilierii în mijlocul urii, calea fraternității în mijlocul dușmăniei.

Frați și surori, Isus Cristos a înviat și numai El este în măsură să rostogolească pietrele care închid drumul către viață. Mai mult, El, Cel Viu, este Calea: Calea vieții, a păcii, a reconcilierii, a fraternității. El ne deschide trecerea omenește imposibilă, pentru că numai El ia asupra sa păcatul lumii și ne iartă păcatele. Iar fără iertarea lui Dumnezeu, piatra aceea nu poate fi îndepărtată. Fără iertarea păcatelor, nu se iese din închideri, prejudecăți, suspiciuni reciproce, prezumții care întotdeauna se absolvă pe sine și îi acuză pe ceilalți. Numai Cristos Înviat, dăruindu-ne iertarea păcatelor, deschide calea spre o lume reînnoită.

Numai El ne deschide ușile vieții, acele uși pe care noi le închidem mereu prin războaiele care fac ravagii în lume. Astăzi ne îndreptăm privirea în primul rând spre Cetatea Sfântă a Ierusalimului, martoră a misterului pătimirii, morții și învierii lui Isus, și spre toate comunitățile creștine din Țara Sfântă.

Gândurile mele se îndreaptă mai ales către victimele numeroaselor conflicte care au loc în lume, începând cu cele din Israel și Palestina, precum și din Ucraina. Fie ca Hristos cel Înviat să deschidă o cale de pace pentru populațiile chinuite din aceste regiuni. În timp ce îndemn la respectarea principiilor dreptului internațional, sper la un schimb general al tuturor prizonierilor între Rusia și Ucraina: toți pentru toți!

În plus, fac încă o dată apel ca să fie garantată posibilitatea accesului la ajutoarele umanitare în Gaza, solicitând din nou eliberarea imediată a ostaticilor răpiți la 7 octombrie și o încetare imediată a focului în Fâșie.

Să nu permitem ca ostilitățile în curs să continue să aibă consecințe grave asupra populației civile, de

acum epuizată, în special asupra copiilor. Câtă suferință vedem în ochii copiilor. Au uitat să mai zâmbească acei copii din zone de război. Ochii lor ne întreabă: de ce? De ce atâta moarte? De ce atâta distrugere? Războiul este întotdeauna o absurditate, războiul este întotdeauna o înfrângere! Să nu permitem ca vânturile de război, din ce în ce mai puternice, să sufle asupra Europei și Mediteranei. Să nu cedăm la logica armelor și a reînarmării. Pacea nu se construiește niciodată cu arme, ci prin întinderea mâinilor și deschiderea inimilor.

Frați și surori, să nu uităm de Siria, care, de treisprezece ani suferă consecințele unui război lung și devastator. Atât de mulți morți, oameni dispăruți, atât de multă sărăcie și distrugere așteaptă răspunsuri din partea tuturor, inclusiv a comunității internaționale.

Privirea mea se îndreaptă astăzi în mod special către Liban, afectat de mult timp de un blocaj instituțional și de o criză economică și socială profundă, agravate acum de ostilitățile de la granița cu Israelul. Fie ca Domnul Înviat să consoleze iubitul popor libanez și să susțină întreaga țară în vocația sa de a fi un pământ al întâlnirii, al coexistenței și al pluralismului.

Adresez un gând special pentru regiunea Balcanilor de Vest, unde se fac pași importanți către integrarea în proiectul european: diferențele etnice, culturale și profesionale să nu fie o cauză de divizare, ci să devină o sursă de îmbogățire pentru întreaga Europă și pentru întreaga lume.

În același mod, încurajez discuțiile dintre Armenia și Azerbaidjan, astfel încât, cu sprijinul comunității internaționale, să poată continua dialogul, să ajute persoanele strămutate, să respecte locurile de cult ale diferitelor confesiuni religioase și să ajungă la un acord de pace definitiv cât mai curând posibil.

Cristos Înviat să deschidă o cale de speranță pentru persoanele din alte părți ale lumii care suferă din cauza violenței, a conflictelor, a insecurității alimentare, precum și a efectelor schimbărilor climatice. Domnul să dăruiască mângâiere victimelor oricărei forme de terorism. Ne rugăm pentru cei care și-au pierdut viața

(continuare în pag. 9)

„Calea Crucii” la Carei

În cea de-a treia duminică a Postului Mare, 7 aprilie 2024, în duminică în care Sfânta Evanghelie ne prezintă învățătura Mântuitorului în ceea ce privește purtarea crucii, preoții și credincioșii din Protopopiatul de Carei s-au adunat pentru a se parcurge împreună Calea Crucii. Locul ales pentru această devoțiune a fost curtea capelei romano-catolice „Sfânta Treime” din Carei aflată într-o zonă liniștită în mijlocul naturii. În curtea acestui mic lăcaș, dăinuie de zeci de ani Calea Sfintei Cruci cu cele 14 stațiuni, amplasată în mod simbolic în natură pentru ca toți cei prezenți să aibă oportunitatea de a parcurge drumul crucii și în mod fizic. Credincioșii, aflați într-un număr destul de mare duminică, avându-i în mijlocul lor pe preoții parohi, au răspuns chemării la acest moment de rugăciune.

După cuvântul de bun venit rostit de pr. protopop Lucian Cociorva, s-a trecut la parcurgerea stațiunilor *Căii Sfintei Cruci*, unde fiecare preot dintre cei prezenți a rostit meditațiile aferente fiecărui moment de pătimire a Domnului pe drumul Golgotei. La momentul de rugăciune au participat: pr. Gheorghe Pop din parohia Domănești, pr. Iulian Palaș din parohia „Sfântul Anton” din Carei, pr. Pop Gheorghe Paul din parohia Moftinu Mic, pr. Felician Buzgău din parohia Pișcolț, pr. Florin Mădăras din parohia Lucăcenii. La sfârșit, pr. protopop

Lucian Cociorva din parohia „Sfântul Apostol Andrei” Carei și parohia Ghenci, a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru marele dar de a aduna credincioșii din întreg Protopopiatul de Carei la acest moment de rugăciune. Totodată, părintele protopop a mulțumit celor prezenți, „subliniind faptul că, este un lucru bun și plăcut în fața Domnului, că cei prezenți au lăsat confortul propriei locuințe, au lăsat multe alte preocupări de recreere sau de odihnă în această după-amiază de duminică și au ales să parcurgă împreună cu Isus Calea Sfintei Cruci. Bunul Dumnezeu să primească Sfintele rugăciuni!”

Protopopiatul Greco-Catolic de Carei

(urmăre din pag. 8)

și implorăm pocăință și convertire din partea autorilor unor astfel de crime.

Domnul Înviaț să asiste poporul haitian, pentru ca violențele care sfâșie și însângerează țara să înceteze cât mai curând posibil, iar aceasta să progreseze pe calea democrației și a fraternității.

Să dăruiască alinare populației Rohingya, afectată de o gravă criză umanitară, și să deschidă calea reconcilierii în Myanmar, țară sfâșiată de ani de conflicte interne, astfel încât orice logică a violenței să fie în sfârșit abandonată.

Domnul să deschidă căi de pace pe continentul african, în special pentru populațiile încercate în Sudan și în întreaga regiune Sahel, în Cornul Africii, în regiunea Kivu din Republica Democratică Congo și în provincia Cabo Delgado din Mozambic, și să pună capăt situației de secetă prelungită care afectează zone vaste și provoacă lipsuri și foamete.

Domnul Înviaț să-i lumineze cu lumina Sa pe migranți și pe cei care trec prin greutăți economice, oferindu-le mângâiere și speranță în vremuri de restriște. Cristos să-i călăuzească pe toți oamenii de bunăvoință să se unească în solidaritate, pentru a face față împreună numeroaselor provocări cu care se confruntă cele mai să-

race familii în căutarea unei vieți mai bune și a fericirii.

În această zi în care sărbătorim viața care ne este dăruită prin învierea Fiului, să ne amintim de iubirea infinită a lui Dumnezeu pentru fiecare dintre noi: o iubire care depășește orice limită și orice slăbiciune. Cu toate acestea, cum este atât de des disprețuit darul prețios al vieții. Câți copii nu pot nici măcar să vină la lumină? Câți mor de foame sau sunt privați de îngrijiri esențiale sau sunt victime ale abuzurilor și violenței? Câte vieți sunt transformate în marfă prin comerțul în creștere cu ființe umane?

Frați și surori, în ziua în care Cristos ne-a eliberat de sclavia morții, îi îndemn pe cei cu responsabilități politice să nu precupețească niciun efort în combaterea flagelului traficului de persoane, lucrând neobosit pentru a destructura rețelele de exploatare și pentru a aduce libertatea celor care îi sunt victime. Domnul să mângâie familiile lor, mai ales pe cele care așteaptă cu nerăbdare vești despre cei dragi, asigurându-le întărire și speranță.

Fie ca lumina învierii să ne lumineze mințile și să ne convertească inimile, făcându-ne conștienți de valoarea fiecărei vieți umane, care trebuie primită, protejată și iubită.

Paște fericit tuturor!>

<https://www.vaticannews.va/ro>

MESAJUL SFÂNTULUI PĂRINTE pentru prima Zi mondială a copiilor

Dragi băieți și fete,

Se apropie prima voastră Zi mondială, care va avea loc la Roma, pe 25 și 26 mai 2024. De aceea, m-am gândit să vă trimit un mesaj. Mă bucur că îl veți primi și le mulțumesc tuturor celor care se vor strădui să vi-l aducă.

Îl adresez în primul rând fiecăruia dintre voi în mod personal, ție, dragă fetiță, ție, drag băiețel, pentru că „ești prețios/prețioasă” în ochii lui Dumnezeu (Is 43,4), așa cum ne învață Biblia și după cum Isus ne-a dovedit de atâtea ori.

În același timp, vă trimit acest mesaj tuturor, pentru că sunteți cu toții importanți și pentru că împreună, de aproape și de departe, manifestați dorința fiecăruia dintre noi de a crește și de a se reînnoi. Voi ne reamintiți că suntem cu toții fii și frați și că nimeni nu poate exista fără cineva care să-l aducă pe lume, nici nu poate să crească fără a avea pe alții cărora să le dăruiască iubire și de la care să primească iubire (cf. *Scrisoarea enciclică Fratelli tutti*, 95).

Așadar, voi toți, copii, bucuria părinților voștri și a familiilor voastre, sunteți de asemenea bucuria omenirii și a Bisericii, în care fiecare dintre voi este ca o verigă dintr-un lanț foarte lung, care se întinde din trecut până în viitor și acoperă întregul pământ. De aceea vă recomand să ascultați întotdeauna cu atenție povestirile celor mari: ale mamelor, taților, bunicilor și străbunicilor voștri! Și, în același timp, să nu-i uităm pe cei dintre voi care, încă atât de mici, se luptă deja cu boala și cu greutățile, în spital sau acasă, pe cei care sunt victime ale războiului și ale violenței, pe cei care suferă de foame și de sete, pe cei care trăiesc pe străzi, pe cei care sunt forțați să fie soldați sau care fug ca refugiați, separați de părinții lor, pe cei care nu pot merge la școală, pe cei care sunt victime ale bandelor criminale, ale drogurilor sau ale altor forme de sclavie, de abuz. Pe scurt, pe toți acei copii a căror copilărie le este și astăzi furată cu brutalitate. Ascultați-i, mai mult, să-i ascultăm, pentru că în suferința lor ei ne vorbesc despre realitate, cu ochii purificați de lacrimi și cu acea dorință tenace de bine care se naște în inima celor care au văzut cu adevărat cât de urât este răul.

Micii mei prieteni, pentru a ne reînnoi pe noi înșine și a reînnoi lumea, nu este suficient să fim împreună între noi: trebuie să fim uniți cu Isus. De la El primim mult curaj: El este mereu aproape, Spiritul său merge înaintea noastră și ne însoțește pe căile lumii. Isus ne spune: „Iată, le fac pe toate noi” (Ap 21,5); acestea sunt cuvintele pe care le-am ales ca temă pentru prima voastră Zi mondială. Aceste cuvinte ne invită să devenim la fel de agili ca niște copii în a înțelege noutatea stimulată de Spiritul Sfânt în noi și în jurul

nostru. Împreună cu Isus putem visa la o nouă omenire și ne putem angaja pentru o societate care să fie mai fraternală și mai atentă la casa noastră comună, începând cu lucruri simple, cum ar fi să-i salutăm pe ceilalți, să cerem voie, să ne cerem scuze, să spunem mulțumesc. Lumea se transformă în primul rând prin lucruri mici, fără să ne fie rușine să facem doar pași mici. Dimpotrivă, micimea noastră ne amintește că suntem fragili și că avem nevoie unii de alții, ca mădulare ale unui singur trup (cf. Rom. 12,5; 1 Cor. 12,26).

Și mai este ceva. Într-adevăr, dragi copii, singuri nici nu putem fi fericiți, pentru că bucuria crește în măsura în care o împărtășim: ea se naște odată cu recunoștința pentru darurile pe care le-am primit și pe care, la rândul nostru, le împărtășim cu ceilalți. Atunci când ceea ce am primit păstrăm doar pentru noi înșine, sau chiar facem mofturi pentru a obține acest sau acel cadou, uităm de fapt că darul cel mai mare suntem noi înșine, unii pentru alții: noi suntem „cadoul lui Dumnezeu”. Celelalte daruri, da, sunt folositoare, dar numai pentru a sta împreună. Dacă nu le folosim pentru acest scop, vom fi mereu nemulțumiți și nu vom fi niciodată mulțumiți.

În schimb, dacă suntem împreună, totul este diferit! Gândiți-vă la prietenii voștri: ce frumos este să fiți împreună cu ei, acasă, la școală, în parohie, la oratoriu, peste tot; să vă jucați, să cântați, să descoperiți lucruri noi, să vă distrați, cu toții împreună, fără să lăsați pe nimeni în urmă. Prietenia este frumoasă și doar în acest fel crește, în împărtășire și iertare, cu răbdare, curaj, imaginație și inventivitate, fără frică și fără prejudecăți.

Iar acum vreau să vă spun un secret important: pentru a fi cu adevărat fericiți trebuie să vă rugați, să vă rugați mult, în fiecare zi, pentru că rugăciunea ne conectează direct cu Dumnezeu, ne umple inima de lumină și căldură și ne ajută să facem totul cu încredere și seninătate. Și Isus s-a rugat mereu la Tatăl. Și știți cum îl numea? În limbajul său îl numea pur și simplu

(continuare în pag. 11)

Exerciții spirituale pentru adulți și familii

„Refacerea fraternității” a fost tema centrală a exercițiilor spirituale eparhiale pentru adulți și familii propuse de Episcopia Greco-Catolică de Oradea în perioada 22-24 martie a.c. a Postului Mare, la care au participat peste 70 de persoane din Oradea, Șimleu și Zalău. Desfășurate la Vila „Sântana” din Sânmartin, exercițiile spirituale au fost ocazia de a reflecta asupra iertării adevărate a aproapelui și refacerea unei fraternități adesea rănită, pornind de la modelul patriarhului Iosif. Exercițiile spirituale pentru adulți i-au avut ca relatori pe Pr. Vicar general Mihai Vătămănelu (OFMConv.), Pr. Mihai Valentin Tegzeș, Vicar eparhial cu Pastorația familiilor și adulților, Pr. Florin Mărincean și Pr. Daniel Berteau, primind cu bucurie și vizita păstorului locului, PSS Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea. O săptămână mai târziu, de la 29-31 martie a.c., tot aici sunt programate exercițiile spirituale pentru familii cu copii mici, care au ca temă „A vesti iubirea cu trupul și sufletul”.

Desfășurătorul reculegerii spirituale pentru adulți și familii a cuprins patru conferințe dedicate Istoriei Patriarhului Iosif pentru care credința în Dumnezeu, tipică lui Avraam, devine iubire față de frați. „Planul lui Dumnezeu asupra lumii este să creeze o lume umană, în care oamenii să trăiască ca frații. Toate celelalte lucruri din lume sunt subordonate acestui plan divin. Problema fundamentală a Bibliei este restabilirea fraternității, căci întreaga noastră concurență în raport cu frații o avem pentru că n-am înțeles iubirea Tatălui și a mamei... și credem că ne-a fost furată, sustrasă nouă iubirea de care se bucură alții... Însă iubirea, dacă o dai, se multiplică...” a subliniat pr. Mihai Vătămănelu.

(urmăre din pag. 10)

Abbà, ceea ce înseamnă Tată (cf. Mc. 14,36). Haideți să o facem și noi! Îl vom simți mereu aproape. Isus însuși ne-a promis acest lucru când a spus: „Unde sunt doi sau trei sunt adunați în numele meu, sunt și eu acolo, în mijlocul lor” (Mt 18,20).

Dragi băieți și fetițe, știți că în luna mai vom fi atât de mulți la Roma, chiar alături de voi, care veți veni din lumea întreagă! De aceea, ca să ne pregătim bine, vă recomand să vă rugați folosind aceleași cuvinte pe care ni le-a învățat Isus: Tatăl nostru. Repetați-l în fiecare dimineață și în fiecare seară, apoi și în familie, cu părinții, frații, surorile și bunicii. Dar nu ca pe o formulă, nu, ci gândindu-vă la cuvintele pe care ni le-a învățat Isus. Isus ne cheamă și ne vrea protagoniști alături de El la această Zi mondială, constructori ai unei lumi noi, mai umane, mai drepte și mai pașnice.

El, care s-a jertfit pe Cruce ca să ne adune pe toți în iubire, El, care a învins moartea și ne-a împăcat cu Tatăl, vrea să continue lucrarea Sa în Biserică, prin intermediul nostru. Gândiți-vă la acest lucru, mai ales aceia dintre voi care vă pregătiți să primiți Prima Împărtășanie.

Conferințele susținute de părinții relatori au fost intercalate de momente de discuții libere și comuniune, precum și celebrări profund spirituale specifice perioadei Postului Mare, celebrate în biserica „Pogorârea Spiritului Sfânt” din Felix: Liturgia Înaintesfințitelor, Calea Sfinte Crucii și Sfânta Liturghie din prima duminică a Postului Mare.

„A fost minunat, ca de fiecare dată”, mărturisește participantul Cristian Muntean la finalul exercițiilor spirituale pentru adulți și familii, pe care le descrie drept „ocazie de a înțelege mai bine din ce cauză nu ne putem iubi aproapele sau nu îi putem considera pe ceilalți frații noștri?”.

Toate materialele audio ale conferințelor susținute în cadrul exercițiilor spirituale eparhiale pentru adulți și familii sunt disponibile pe pagina de Facebook „Departamentul pentru Pastorația Adulților și a Familiilor Oradea” și pe canalul Youtube al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

Preaiubiților, Dumnezeu, care ne iubește dintotdeauna (cf. Ier 1,5), are pentru noi privirea celui mai iubitor tată și a celei mai blânde mame. El nu uită niciodată de noi (cf. Is 49,15) și în fiecare zi ne însoțește și ne reînnoiește cu Spiritul său.

Împreună cu Preasfânta Maria și cu Sfântul Iosif, să ne rugăm cu aceste cuvinte:

*Vino, Spirite Sfinte,
arată-ne frumusețea ta oglindită pe chipurile
fetițelor și băieților acestui pământ.
Vino, Isuse,
care pe toate le faci să fie noi,
care ești calea care ne conduce la Tatăl,
vino și rămâi cu noi. Amin.*

Roma, Sfântul Ioan de la Lateran, 2 martie 2024

FRANCISC

Pr. Adrian Dancă
<https://www.vaticannews.va/ro>

Întâlnirea familiilor și adulților din protopopiatul Beiuș

La Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” Beiuș a avut loc duminică, 31 martie a.c., Întâlnirea Familiilor și adulților din parohiile protopopiatului de Beiuș. Tema întâlnirii prezente a fost salutul Papei Francisc de la Întâlnirea Mondială a Familiilor: „Biserica este cu voi, mai mult, Biserica este în voi!” (2022). Inițiativa, adresată preoților și enoriașilor de aici a dorit să fie prilej de cateheză și comuniune în contextul Postului Mare. Întâlnirea a cuprins celebrarea Binecuvântării euharistice de pr. paroh Zorel Zima, protopop de Beiuș, o cateheză și un moment interactiv pentru aprofundare a acesteia, împărtășirea de experiențe și alte discuții între participanți, încheindu-se cu o agapă comunitară în Oratoriul „Colț de Rai”.

În cateheza susținută, pr. Zorel Zima a pornit de la „Liturgia familiei, mica Biserică”, material propus de Vicariatul pentru pastorația familiilor și adulților al EGCO, ca parcurs de reflecție și rugăciune despre marile dar pe care soții îl primesc în sacramentul căsătoriei. „Soții – familia, așezată în interiorul mării acțiunii liturgice, de cult a Bisericii – au ei înșiși un minister și o datorie „liturgică” a lor. Cu binecuvântarea PS Virgil Bercea, Întâlnirea Familiilor și adulților din parohiile protopopiatului de Beiuș a făcut parte din seria întâlnirilor inițiate de Vicariatul pentru familii în Eparhia de

Oradea. Acest moment catehetic comunitar se înscrie în efortul pastoral zonal, urmând întâlnirii recente din 21 noiembrie 2023 și dorind să se stabilească trimestrial.

Considerând că această bucurie și lumină trebuie menținută și hrănită constant, familiile sunt chemate să fie ele însele „biserică” acasă, o comuniune de iubire și dăruire, model și ferment al comunității și societății întregi. Ne străduim așadar ca, printr-o pastorație complexă și personalizată fiecărei vârste și fiecărui grup, să conducem poporul creștin la cunoașterea lui Dumnezeu, la o trăire constantă după bună-plăcerea Sa. Copii, tineri, adulți – familii au această oportunitate prin astfel de momente catehetice găzduite într-un „Colț de Rai”.

Protopopiatul de Beiuș

Exerciții spirituale pentru familii cu copii

În perioada 29-31 martie a.c., la Vila Sântana din Sânmartin, douăzeci de familii cu copii din Eparhia de Oradea au participat la exercițiile spirituale cu tema „A vesti iubirea cu trupul și sufletul”. Organizate de Episcopia Greco-Catolică de Oradea, la inițiativa Sr. M. Claudia-Vianeia (CMD), acestea au fost ocazia pentru familiile participante, printre care și doi logodnici, să aprofundeze teme precum: „Ce vrea Isus să ne spună nouă, soților?”, „A trăi căsătoria împreună cu Isus”, „Puterea iertării”, „Soții: un singur trup, păstrând diversitatea”, dar și să participe împreună la momente profund spirituale precum devoțiunea „Cale Sfintei Cruci” parcursă sâmbătă, 30 martie a.c., în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea și Sfânta Liturghie celebrată în a doua duminică a Postului Mare în biserica greco-catolică din Băile Felix. Exercițiile spirituale pentru familii cu copii i-au avut ca relatori pe pr. Traian Dobrată și pr. Mihai Tegzeș, Vicar cu Pastorația Adulților și Familiilor în EGCO. Pe parcursul momentelor de cateheză ale părinților, cei treizeci de copii prezenți au petrecut un timp de joc și evanghelizare împreună cu Sr. Claudia și Sr. Ana (CMD). Momentele de reflecție au fost intercalate de cântece comunitare, animate de doamna Luminița Popescu.

În Euharistie și în comuniune, prin împărtășania făcută în fiecare dimineață la Exercițiile spirituale în

timpul Sfintei Liturghii, soții și-au unit trupurile muritoare cu Trupul Său glorios, începând să trăiască în unitate cu Domnul. Aceasta „pentru că atunci când ne cuminecăm, alcătuim căsătoria cu El, prin Isus. Această relație extraordinară dintre Isus și omenire prin puterea Spiritului Sfânt este dăruită întâlnirii bărbat-femeie, în atitudinea de a se dăruia unul altuia, în mod egal.”

Adevăruri explicate și cu ajutorul lumânărilor propuse de același Renzo Bonetti, care au evidențiat viața de căsătorie ca persoane consacrate Domnului, pornind de la cuvântul Evangheliei. Astfel, soțul și soția, prin relația lor, participă la misterul unirii lui Cristos cu omenirea, la misterul relației dintre Cristos – Biserică: **acesta este sacramentul căsătoriei.**

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI**

Adunarea Generală a Cercetașilor Creștini Români la Oradea

„Vă mulțumesc pentru că sunteți aproape de biserică și nu uitați: să vă asumați Crucea, să aveți încredere în Domnul! El vă va da demnitate, libertate și siguranță în voi înșivă!” – le-a transmis Preasfinția Sa Virgil Bercea participanților la Adunarea Generală ordinară a Cercetașilor Creștini Români din Federația Scoutismului European, care au participat duminică, 7 aprilie 2024, la Sfânta Liturghie arhierescă celebrată în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea. Cu acest prilej, a fost marcată aniversarea a 30 de ani de existență la Oradea a Grupului de Cercetași Români „Episcop Vasile Hossu”, înființat la Oradea în primăvara anului 1994, cu binecuvântarea Episcopului de pie memorie, Vasile Hossu, de un grup de tineri greco-catolici. Cu acest prilej, episcopul greco-catolic de Oradea a salutat oaspeții din țară și din străinătate, printre care s-au aflat pr. Iuliu Muntean, vicar general al Eparhiei de Canton-Ohio (SUA), și pr. Claudiu Aurel Sferle, preot în Dieceza Calahorra y La Calzada-Logroño (Spania), și totodată noua conducere a Asociației, care l-a ales ca președinte pe domnul Ec. Valeriu Domuța. La momentul aniversar au participat atât membrii actuali, cât și vechile generații de Cercetași Creștini Români de la Oradea.

„Doresc să le mulțumesc tuturor celor care au fost în aceste zile la Oradea și astăzi celebrăm această Sfântă Liturghie împreună cu ei și pentru ei. Le mulțumesc pentru tot ceea ce fac pentru Biserica noastră, cei de astăzi și generațiile anterioare aici prezente. Mă bucur că sunteți în Biserică! Vi se potrivește de minune Evanghelia de astăzi: lepădându-vă și urmându-L pe Cristos puteți să deveniți voi înșivă. Să o rugăm pe Maica Sfântă să ne ajute! Așa cum ea a mers pe drumul Crucii să mergem și noi. Sfânta Fecioară Maria să ne însoțească pe fiecare dintre noi ca să fim cu adevărat creștini după gândul Domnului! Amin.” La final, Preasfinția Sa Virgil Bercea a felicitat în mod personal noul consiliu director al Cercetașilor din România ales în cadrul Adunării Generale ordinare de la Oradea, dorindu-le mult succes în noul mandat.

Potrivit Dr. Silviu Sana, unul dintre fondatorii Grupului de Cercetași din Oradea, în ultimele trei decenii au condus aici în calitate de șefi de grup: ing. Felix Negrea (1994-2003; 2005-2009), Andrea Györke (2003-2005), Pr. Iuliu Muntean – șef de grup substituit (2009-2012), Dr. Silviu Sana (2012-2014), Pr. Antoniu Suci (2014-2016), Ec. Valeriu Domuța (2016-). Printre membrii marcanți ai cercetășiei orădene care au deținut responsabilități la nivel local și național se află: Ec. Dorin Sabău (vice-șef de grup, comisar național drumeți), Ionuț Pop (Akela lupișori și drumeț în serviciu), Pr. Dumitru (Titu) Suci (șef patrulă, drumeț în serviciu), prof. Ioana Mesaroș (șefa călăuze), Claudia Belea (Akela Pui de Lup), Prof. Ioana Tuduce (Akela Mămăruțe/Pui de Lup), Mariana Pop (Akela pui de

lup), Camelia Hanga (Akela lupișori), Dora Dărăban (vice-șef de trupă cercetașe), Pr. Cosmin Betea (șef de trupă cercetași), Ec. Daniel Șandor (vice-șef de trupă cercetași), prof. George Demian (Akela Lupișori), Demian Andreica (șef de trupă cercetași), prof. Lucia Pantea (Akela Pui de Lup și Lupișori), Adrian Crăciun (Akela Lupișori), Ioana Costa (Akela Lupișori), dr. Tiberiu Ciorba (drumeț în serviciu), lect. univ. dr. Ionuț Popescu (președinte al asociației). Pe parcursul timpului un rol important l-au avut preoții care au fost îndrumători spirituali: Pr. Joja Bălint, Pr. OFM Bernardin Duma, Pr. Ovidiu Duma, Pr. Iuliu-Vasile Muntean, Pr. Sorin Crăciun. De-a lungul celor 30 de ani sute de copii și tineri au beneficiat de formarea cercetășească, realizată în cadrul ieșirilor și taberelor în mijlocul naturii.

„Revederea cu vechii membri ai grupului (fondatorii), cu oaspeții din țară, dar și cu actualii cercetași, a fost un moment deosebit de frumos și emoționant pentru că ne-a amintit bazele formării noastre umane și spirituale, pe care cercetășia le-a sădit în noi.” – mărturisește același Dr. Silviu Sana la acest moment aniversar, reitărând faptul că Grupul de Cercetași din Oradea a fost și este un sprijin puternic al Bisericii, implicându-se în acțiuni de voluntariat în multe parohii ale Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, acțiuni care nu s-au limitat doar la sfera confesională ci s-au extins, prin activități diverse, la nivelul orașului și al județului Bihor. În perioada anilor 1996-2003, grupul din Oradea a fost sediul central al noii asociații de cercetași „Cercetașii Munților” și din 2007 până în 2016 al Asociației Eparhiale „Cercetașii Români Uniți”.

Folosind metoda tradițională a cercetășiei propusă de Robert Baden-Powell, adaptată specificului european și catolic, care presupune activități de-mixate, pe trei grupe de vârstă – lupișori/pui de lup (8-12 ani), cercetași/cercetașe (12-17 ani), drumeți/călăuze (după 17-18 ani), în cercetășie fiecare etapă are o progresie personală – depunerea promisiunii de cercetaș, clase, brevete – care marchează acumularea unor cunoștințe și dobândirea unor abilități. Metoda cercetășiei urmărește cinci scopuri: formarea caracterului, dezvoltarea unor abilități practice a simțului concretului, servirea aproapelui, dezvoltarea sănătății fizice și descoperirea lui Dumnezeu.

Mihaela CABA-MADARASI

Reculegere spirituală pentru tineri la Zalău

Sâmbătă, 6 aprilie a.c., la Mănăstirea Preasfintei Inimi a lui Isus din Zalău a avut loc o reculegere spirituală pentru tineri. Au fost prezenți peste 40 de tineri din Zalău, Ardud, dar și tineri din Șimleu-Silvaniei, Valcău de Jos și Oradea.

În *Anul rugăciunii*, declarat de Papa Francisc ca pregătire pentru Jubileul din 2025, exercițiile spirituale au pornit de la cuvintele adresate de apostoli Mântuitorului: „Doamne, învață-ne să ne rugăm” (Lc 11, 1). În acest sens, în jurul amiezii a avut loc o reconstituire a momentelor principale ale Cinei celei de Taină, cu specificul iudaic din vremea lui Isus. După-amiază, părintele Florin Mureșan din Zalău a ținut o cateheză despre rugăciune.

Cateheza a fost urmată de un moment înălțător de *Adorație euharistică*. În cursul zilei majoritatea tinerilor s-au spovedit, iar seara s-au împărtășit în cadrul Sfintei Liturghii. La organizarea evenimentului am fost ajutați de părintele-protopop Valer Părau.

În afară de gazdele noastre – surorile Congregației *Preasfânta Inimă a lui Isus din Zalău* – au fost implicați mai mulți preoți: pr. Marius Matei, pr. Daniel Berteau, pr. Ovidiu Marița de la Ardud, părintele Severian Dod de la Șumal, pr. Radu Puie de la Buciumi.

„Am văzut foarte multă liniște și lumină pe chipul tinerilor în urma acestui program desfășurat. A

fost în așa fel gândit încât tinerii să interiorizeze fie informațiile legate de Paștele evreiesc, fie pregătirea în sine a sufletului pentru Învierea Domnului. Reculegerea spirituală a fost și prilej de socializare, prilej de colocvii, de spovadă. Foarte mulți erau fericiți că au reușit să-se mărturisească, de aceea putem spune că ne-am atins scopul. Îi văd pe tinerii de astăzi însetați de adevăr și de sinceritate. Transmit o sete de Dumnezeu pe care nu știu unde să o caute cu adevărat... sunt ca un „burete” care dorește să fie îmbibat cu pace, cu liniște, nu cu atâtea promisiuni. Vin la noi ca să caute ceva, să atingă ceva și într-adevăr, doar găsindu-l pe Dumnezeu pot să se simtă împliniți - a mărturisit Sr. Loredana.

Pr. Ciprian ROBOTIN

Plantare de puieți

La invitația pr. protopop Nicolae Bodea, peste 50 de tineri și credincioși din Protopopiatul de Șimleu au participat sâmbătă, 6 aprilie a.c., o campanie de plantare de puieți, la Centrul spiritual de la Făgetu. Inițiativa, susținută de domnul Bogdan Pop, inginer silvic la Direcția Silvică Sălaj, a fost deschisă tuturor, bucurându-se în mod special de participarea tinerilor și a familiilor cu copii din Protopopiat. Aceștia li s-au alăturat un grup de participanți din parohia greco-catolică Bocșa (Protopopiatul de Zalău), însoțiți de pr. paroh Florian Gui. Activitatea, care a durat aproximativ două ore, a adus împreună participanți de toate vârstele, cel mai mic dintre ei având puțin peste vârsta de doi ani. Ideea care a stat la baza acestei activități a fost aceea de a transforma inițiativa comunitară într-un moment educațional, în mod special pentru copii și tineri, care au degustat foarte mult activitatea. Prin plantarea de puieți s-a dorit crearea unei zone verzi, cu pădure întinerită, în jurul casei de la Făgetu, loc dedicat activităților recreative și spirituale cu tinerii (și nu numai).

Plantarea de puieți la Făgetu este a doua inițiativă de acest gen a Protopopiatului de Șimleu, după cea din anul 2021, când au fost plantați aici 1000 de brazi. De această dată a fost completată plantația de atunci, înlocuind eventualii copaci care nu s-au ambientat și continuând împădurirea terenului în alte zone. Acțiunea în

sine a fost un moment spiritual dedicat Creației, însoțit de încântarea celor mici, înțelepciunea celor mai mari și bucuria tinerilor, manifestată la final și prin cântec. Cu același prilej, participanți au întreprins și activități de curățarea de primăvară a zonei Centrului de la Făgetu, unde activitatea de sâmbătă s-a încheiat cu o agapă.

„Un sincer, un mare «Mulțumesc!», tuturor care v-ați dăruit ore prețioase de weekend pentru a munci și a sădi brăduți, dar și comuniune, dragoste fraternală, prețuire a naturii și a bunurilor comune pe care Creatorul ni le-a dăruit! Îmi pare rău pentru cei care din binecuvântate pricini nu ați reușit să ajungeți. Am simțit că suntem o biserică vie, că zămbim, iubim, că ne simțim bine împreună într-un loc binecuvântat cu liniște și multe frumuseți ale naturii! - pr. protopop Nicolae Bodea.

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI**

„Identitatea Omului în secolul al XXI-lea”

„Vă susțin din tot sufletul și vă încurajez să aveți tăria de conștiință ca să spuneți ceea ce ne învață Mântuitorul: «ceea ce este 'da' să fie 'da', ceea ce este 'nu' să fie 'nu'», mai ales pentru voi, dar inclusiv în contextul societății în care trăim. Aveți o chemare extraordinară de mare din partea Domnului, percepeți și înțelegeți această chemare și fiți contemporani cu lumea în care trăiți pentru a înțelege, a discerne și a vedea lucrurile bune. Așa să vă ajute Bunul Dumnezeu și Maica Sfântă!»: a spus Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea la Sesiunea de comunicări științifice studențești, organizată în perioada 12-13 aprilie 2024 de Asociația Studențească „Coriolan Tămâian” din Oradea, în parteneriat cu Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi: Grigore, Vasile și Ioan” și Facultatea de Teologie Greco-Catolică a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca – Departamentul Oradea. Desfășurat în *Aula Magna* a Seminarului Teologic orădean, simpozionul studențesc a găzduit 19 prezentări studențești pe marginea unei teme cu deosebită relevanță pentru zilele noastre: **„Identitatea Omului în secolul al XXI-lea”**. La eveniment au luat parte studenți ai diferitelor domenii socio-umane, teologi, preoți formatori și spirituali, cadre didactice universitare, dar și jurnaliști interesați de problematicile abordate. Acestora li s-au alăturat nenumărați participanți din spațiul online care au avut oportunitatea de a urmări LIVE întregul eveniment.

Exprimându-și bucuria pentru alegerea acestei teme provocatoare, eparhul de Oradea i-a îndemnat pe studenții teologi să aibă capacitatea de a vedea tot ceea ce se întâmplă în lume și de a ști să aleagă, oferind răspunsuri ferme, în Lumina Evangheliei. În deschiderea din acest an, PS Virgil Bercea a reiterat două subiecte de care Biserica Catolică este preocupată în prezent: inteligența artificială și demnitatea persoanei.

În legătură cu prima dintre acestea, pe marginea căreia a fost susținută la simpozion lucrarea *„Problemele secolului al XXI-lea. Reprezintă inteligența artificială o amenințare pentru individ?”* (Mihai Anita Tereza, Universitatea „Babeș- Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Greco-Catolică, departamentul Cluj-Napoca), Preasfințitul Virgil a spus că „nu putem să trăim într-o lume în care se merge tot mai mult spre IA, iar Biserica să rămână separată de această problemă. Din contră, trebuie ca teologi și studenți să încercăm să vedem cât de mult teologia reușește să dea un răspuns la ceea ce astăzi se întâmplă în lume. Sunt lucruri reale care se întâmplă, în fața cărora teologii sunt invitați să reitereze ceea ce este etic și ceea ce nu poate fi acceptat de Biserică. Care este răspunsul teologiei? Care este răspunsul filosofiei la această problemă? Zice Apocalipsa „Dorim moartea, să nu putem muri” sau „Am greșit atunci, ajutați-mă să mor!”.

Celui de-al doilea argument de interes actual al Bisericii – demnitatea umană – i-a fost dedicată cu puține zile înainte de simpozion Declarația „Dignitas infinita” a Dicasterului pentru Doctrina Credinței din Vatican, în care sunt abordate teme variate: de la război la sărăcie, de la violența împotriva migranților la violența împotriva femeilor, de la avort la maternitatea surrogat și eutanasiu, de la teoria genului la violența digitală.

Pe lângă lucrările susținute atât în format fizic, cât și *online*, cele două zile de comunicări științifice studențești au cuprins sesiuni de conversatoriu viu și roditoare, cu participanți provenind din domenii diverse – teologie, literatură, geografie, știința calculatoarelor și artă, de diferite confesiuni, din mai multe orașe ale țării și din străinătate. Printre facultățile participante s-au aflat: Facultatea de Teologie Greco-Catolică (Departamentele Oradea, Cluj-Napoca și Blaj), Facultatea de Teologie Ortodoxă, Facultatea de Litere de la Universitatea „Babeș- Bolyai” Cluj-Napoca, precum și de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din cadrul Universității din București, Facultatea de Artă, Facultatea de Geografie, Turism și Sport de la Universitatea din Oradea, Institutul Pontifical Oriental din Roma (Italia) și Facultatea de Inginerie, Matematică și Științe Computaționale de la Universitatea din Twente (Olanda).

În cadrul simpozionului studențesc au fost și diverse sesiuni de dezbateri asupra identității omului în secolul al XXI-lea și a problemelor cu care literatura, familiile, Biserica, și omul contemporan se confruntă din punct de vedere antropologic, social și teologic. Au fost abordate de asemenea teme precum: statutul Bisericii Catolice Orientale, decăderea omului din poziția de „coroană a Creației” și modul în care aceasta poate fi redobândită cu ajutorul Lui Dumnezeu. Teme precum suferința, persistența și valoarea reperelor patristice, puterea căinței și nevoia de a redobândi spiritul de dialog, spațiile geografice identitare și identitatea în spațiul digital au condus firul roșu al celor două zile, în care nu au lipsit momentele comunitare spirituale precum: participarea la Sfânta Liturghie și Liturghia Darurilor Înainte Sfințite, celebrate în biserica seminarului orădean.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

Serviciile CICRO continuă

Anul 2024 ne găsește în continuare alături de beneficiarii Centrului de Informare și Consiliere pentru Refugiați Oradea (CICRO). De aproape doi ani activăm în folosul persoanelor refugiate, prin servicii de asistență socială, de consiliere psihologică, cursuri de limba română și diverse programe educaționale pentru copiii ucraineni pentru care Oradea înseamnă, deocamdată, „acasă”.

Beneficiarii centrului sunt persoane care au ales să rămână aici, confruntându-se nu doar cu bariera lingvistică ci și cu un context social care, deși este prietenos și primitor, nu oferă de multe ori soluțiile potrivite pentru situațiile de impas pe care persoanele refugiate le au de depășit. De aceea existăm noi, ca să îi îndrumăm și să îi sprijinim să-și depășească fricile, neajunsurile, neliniștile, adică aceste aspecte care le mențin în starea de vulnerabilitate crescută.

Avem familii care au plecat spre alte orizonturi să își poată reconstrui un prezent decent, familii de care ne-am despărțit îmbrățișându-ne, primind mulțumirile și recunoștința lor.

Și avem familii noi, care ne caută și ne mărturisesc că au aflat de noi din mediul online și de la alți beneficiari care ne trec pragul. De la începutul anului, 20 de familii (care însumează 76 de persoane) ne-au cerut să mediem dialogul lor cu diferite instituții publice, au avut nevoie de un medic de familie care să îi ajute... Au avut nevoie să completeze diferite documente de care au nevoie pentru a primi sprijinul financiar din partea statului român și au nevoie de suport pentru a se acomoda și pentru a înțelege cum funcționează aici societatea în care au ajuns, care sunt serviciile la care au acces, care sunt posibilitățile lor de integrare.

În prezent, avem aproape **200 de familii** înregistrate la centru.

Însoțim beneficiarii care au nevoie la notar, explicăm etape procedurale privind înregistrarea în baza de date a Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă, mediem dialogul dintre persoanele refugiate și Direcția de Asistență Socială Oradea, traducem telefonic și nu numai conversațiile dintre medicul de familie și beneficiarii care au nevoie de servicii medicale. Nu de puține ori, programăm la consulturi de specialitate aceste persoane atunci când este cazul. Și nu ne oprim aici.

Asigurăm supravegherea copiilor mici pe toată durata cursurilor de limba română la care participă părinții lor și care vor să se integreze socio-profesional în contextul actual.

Oferim sprijin prin produse de igienă și produse pentru copii mici, când situația o impune. Și vedem demnitatea cu care ei ne transmit recunoștința lor. Pentru că, oricât de greu le-ar fi fost, au învățat să primească ajutor, să îl aprecieze și să ne mărturisească, atunci

când este cazul, că au progresat și au învățat să se descurce aici. Un rol deosebit îl are importanța consilierilor psihologice pe care le asigurăm prin psihologul ucrainean angajat la centru.

De altfel, și personalul care dezvoltă programe de *after school* pentru copiii ucraineni provine tot din Ucraina, ceea ce aduce un plus de calitate în beneficiul adolescenților și copiilor de vârstă școlară care, astfel, pot comunica ușor, în limba maternă, cu profesorii lor. Efortul, de ambele părți, este unul titanic; pe de o parte, al copiilor care sunt înscriși la școlile românești, dar care țin pasul și cu materia din țara lor natală, iar pe de altă parte, al personalului, care încearcă în permanență să răspundă nevoilor care apar pe parcurs în procesul de asimilare de cunoștințe și de dezvoltare al fiecăruia dintre copii. Diversitatea activităților din programul de *after school* ne demonstrează constant faptul că, prin seriozitate și implicare, răspundem eficient acestei provocări care pe cât este de frumoasă, pe atât este de dificilă: modelarea unor suflete care sunt atât de tulburate, dar și atât de fragile în egală măsură.

Prin CICRO, cât va fi cu putință, vom oferi suportul nostru persoanelor refugiate, respectând, ca și până acum, **Politica de garantare a siguranței copilului și a persoanei adulte vulnerabile** prin care Asociația Caritas Eparhial Oradea și-a asumat să respecte valori precum: interesul superior al persoanei, respectarea unicității persoanei, nediscriminarea, echitatea, respectarea demnității umane și solidaritatea socială.

Teodora BODA
Asistent social specialist

Final de curs de clovni

Trupa „Prietenii pentru un zâmbet” s-a mărit. O parte din voluntarii Asociației Caritas Eparhial Oradea au participat în ultimele 4 săptămâni la cursuri de formare pentru a deveni doctori clovni.

În ce au constat cursurile? De ce facem asta? Voluntarii au fost învățați să dăruiască zâmbete, să facă picturi pe față, să modeleze baloane și să împartă voce bună prin jocuri, mișcare scenică și trucuri de magie.

Trupa de clovni „Prietenii pentru un zâmbet” desfășoară o gamă largă de activități. Clovni ACEO participă săptămânal la activitățile din cadrul centrelor partenere, vor putea relua și vizitele la copiii internați în Spitalul Clinic Municipal „Dr. Gavril Curteanu” din Oradea. De asemenea, clovni participă la evenimente ocazionale și ajută la strângerea de fonduri pentru programele asociației.

În seara zilei de 25 martie 2024 a avut loc examenul pentru voluntarii noștri. Au fost prezenți 25 de voluntari, rata de promovabilitate fiind de 100%, obținând un punctaj impresionant.

Premierea noilor doctori-clovni a avut loc miercuri, 27 martie 2024. Le mulțumim pentru implicare și perseverență! Abia așteptăm să colaborăm în proiectele derulate de noi! Majoritatea sunt elevi la liceele din Oradea, precum: Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, Colegiul Național „Iosif Vulcan”, Liceul Teoretic „Lucian Blaga”, Colegiul Tehnic „Traian Vuia”, Colegiul Național „Onisifor Ghibu”, studenți ai Universității din Oradea, dar și adulți care pe lângă munca de arhitect, inginer, asistență medicală, profesor etc. reușesc să se implice în activitățile noastre.

Mărturiile participanților ne onorează și ne emoționează: „Pentru mine, cursul de clovni a fost oportunitatea perfectă de a cunoaște o altă nișă de oameni, interesați de fapte sociale direcționate către copiii de la spital! A fost oportunitatea de a învăța a face baloane, de a-mi controla emoțiile și de a face magie!” - Iulia Mândrea

„Cursul a fost foarte distractiv, din care am învățat lucruri noi. Mi-am făcut prieteni noi și am făcut fericiti copii din parcuri cu tot ce am învățat de la curs (le-am împărțit baloanele rămase) și mi-am distrat prietenii cu trucurile de magie. A fost o experiență de neuitat.” - Maria Bila

„Mărturisesc că m-am simțit la fel de bine ca atunci când eram copil mic, am învățat mult ca în gimnaziu și am avut emoții ca la facultate. Mi-am făcut prieteni din cei mai frumoși pe care sper să îi întâlnesc și în „câmpul muncii” - Luiza Spiridon

„Mi-a plăcut să particip la cursul de clovni și, sincer vorbind, l-aș începe din nou. Sper ca anul viitor să se mai facă și să participe și mai multe persoane. Cred că acest curs m-a ajutat mult la dezvoltarea per-

sonală dar și socială. Am cunoscut multă lume și mi-am făcut prieteni noi, chiar m-am reunit cu o prietenă din copilărie. Apreciez foarte mult ce faci și sper să nu renunți niciodată.” - Sara Mehesz

„Cursul a fost foarte fain, mă bucur mult că m-am implicat în această activitate mai deosebită, mi-am făcut prieteni noi, am învățat lucruri pe care nu credeam că am să le învăț vreodată (animale din baloane, trucuri de magie, machiaj). Am învățat să comunic mai bine.” - Renate Lobonțiu

„Am apreciat mult timpul petrecut aici, am simțit cum pentru două ore grijile mele de peste zi dispăreau, colectivul și atmosfera reușeau să facă timpul să treacă foarte rapid.” - Alessia Miheș

„Personal, cursul mi-a plăcut enorm, te face să-ți deschizi inima în fața altor persoane, în fața copiilor, mai ales. Nu cred că ar trebui schimbat ceva la curs, totul a fost organizat bine și profesorii au fost foarte deschiși cu noi și ne-au explicat totul foarte bine.” - Alina Pogan

„Cursul m-a ajutat foarte mult, am învățat și am cunoscut persoane noi. Ar trebui ca mult mai multe persoane să se implice în astfel de activități, deoarece este interactiv și în viață te poate ajuta foarte mult.” - Viorica Șandro

„Cursul de clovni a fost o experiență nouă și de neuitat. Am învățat să socializez și să nu-mi fie frică să întâlnesc persoane noi.” - Maria Cost

Absolvenții cursului de doctori-clovni sunt: Alexia Lăzău, Ioana Bob, Antonia Jurca, Patricia David, Ștefania Capota, Miruna Popa, Sabin Pușcașiu, Amalia Căpuș, Maia Tiba, Anais Pelle, Viorica Șandro, Alexia Moldovan, Alessia Miheș, Alexandra Bărbulea, Maria Bila, Maria Cost, Sara Mehesz, Maria Caraiman, Alina Pogan, Eliza Sabău, Iulia Mândrea, Luana Mateoc, Renate Lobonțiu, Luiza Spiridon, Vlad Dăniloia.

Felicitări tuturor!

Andreea GHERCĂ
Coordonator voluntari

„Încă mai este loc la Cruce”

Credincioși din Oradea și din țară, alături de enoriași ai locului, au participat duminică, 7 aprilie a.c., la rugăciunea Calea Crucii, organizată în parohia greco-catolică Haieu – Băile „1 Mai” sub egida „Încă mai este loc la Cruce”. Inițiativa, organizată pentru al doilea an consecutiv în duminica Crucii din Postul Mare, de parohia greco-catolică de aici în colaborare cu Episcopia Greco-Catolică de Oradea, a adus împreună pelerini pe drumul Crucii, însoțiți de artiștii Corina Marta, Remus Bondar și Mariana Anghel.

Popasul spiritual a cuprins devoțiunea Calea Sfintei Cruci (Via Crucis) celebrată de pr. Ioan Fărcaș din Blaj și pr. Ștefan Madarasi, administrator parohial. Cele 14 stațiuni – comemorând Patimile Domnului pe drumul Golgotei până la punerea Sa cu trupul în Mormânt – au fost însoțite de pricesne specifice Postului Mare.

Devoțiune a cuprins o serie de momente emoționante pentru participanții care deseori i-au însoțit în surdina pe interpreți, parcurgând fiecare moment din Calea Sfintei Cruci ca pe itinerariu personal, de meditație și pregătire sufletească pentru sărbătoarea Paștilor.

În încheiere pr. Ștefan Madarasi a transmis tuturor celor prezenți în parohia greco-catolică „Nașterea Maicii Domnului” din Haieu-Băile „1 Mai” și telespectatorilor care au urmărit rugăciunea Calea Sfintei Cruci prin intermediul postului de televiziune Maria TV sau a paginii web să aibă parte în continuare de „un post binecuvântat, un post al credinței și al sufletului, care să ne ajute cu adevărat ca în noaptea Învierii Domnului să primim Lumina Sfântă, bucuria vieții și a credinței!”.

Parohia Greco-Catolică Haieu-Băile „1 Mai”

Reculegere spirituală

Peste 100 de credincioși, alături de preoții lor, au participat sâmbătă, 13 aprilie a.c. la reculegerea spirituală pentru laici din asociațiile și grupurile Protopopiatului de Oradea, desfășurată la biserica „Schimbarea la față” din Oradea – Velența. Inițiativa, desfășurată la invitația Protopopiatului de Oradea în colaborare cu Biroul Pastoral pentru Laici al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, a cuprins momente de rugăciune și cânt, discuții libere și cateheze, toate ca răspuns la invitația adresată: de a oferi din timpul nostru Domnului. Reculegerea spirituală a fost deschisă de Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, care i-a salutat pe participanți și a adresat un cuvânt: „*De fapt Domnul este Cel care ne cheamă să fim împreună, așa cum i-a chemat și pe apostoli să treacă de cealaltă parte în rugăciune, în comuniune, să răspundă provocărilor lumii. Vă încurajez să vă susțineți copiii și nepoții dumneavoastră să facă lucruri bune în această lume destructurată și să dea mărturie despre unitate.*”

Pr. Protopop Gavril Buboii și pr. Traian Dobrată i-au întâmpinat pe cei prezenți propunându-le o rugăciune bazată pe structura rugăciunii de laudă, pe cale de dispariție, invitând la redescoperirea bogăției rugăciunii cu psalmi.

A urmat Cuvântul de învățătură susținut de pr. Traian Dobrată, responsabil cu Pastorația familiilor, a adulților și a asociațiilor în Protopopiatul de Oradea, intitulat: „Cum să locuim ca și creștini în noua realitate socială?”.

Gazda întâlnirii, pr. protopop Gavril Buboii, i-a invitat pe cei prezenți la o agapă, moment bineve-

nit de socializare și comuniune în aer liber, în curtea Grădiniței „Mina” din imediata apropiere a bisericii.

A urmat partea a doua a reculegerii spirituale, în care participanții au fost invitați să mediteze la iertare, ceea ce avem nevoie în familie, în societate, peste tot. Aceasta pentru că avem „o capacitate tot mai scăzută de a ne iubi unii pe alții, care ne conduce la a nu fi capabili să-i iertăm pe ceilalți, deși vorbim mult despre iubire și pace” – a subliniat pr. Gavril Buboii.

În ultima parte a întâlnirii, s-au oferit răspunsuri la întrebările adresate în scris. Părintele protopop Gavril Buboii a mulțumit tuturor celor care au luat parte la acest moment de har din parcursul Postului Mare, participanții gândindu-se deja la noi ocazii în care ar putea repeta această experiență spirituală binevenită.

Laura OLOGU
Biroul Pastoral EGCO

Domnul George Filip a împlinit 100 de ani

Domnul George Filip, renumitul medic ginecolog Orădean, a împlinit în data de 1 aprilie, onorabila vârstă de 100 de ani. Alături de reprezentantul compartimentului de Stare Civilă din Primăria Oradea, viceprimarul Municipiului Oradea, doamna Antonia Nica, i-a făcut o scurtă vizită pentru a-l felicita și pentru a-i transmite aprecierea și prețuirea întregii comunități locale.

Domnul doctor George Filip s-a născut la 1 aprilie 1924 în localitatea Potău județul Satu Mare, într-o familie cu 15 copii, acesta fiind al 8-lea copil al familiei, după 7 fete. A profesat până la aproape 80 de ani, iar după ce și-a încheiat activitatea medicală, a continuat să își folosească timpul și îndemânarea, realizând zeci de lucrări de pictură. În tablourile sale, sunt înfățișate momente, locuri, persoane sau amintiri care au avut pentru acesta o însemnătate aparte.

Întrebat care este secretul vieții lungi, domnul Filip a răspuns: „echilibrul în toate și gena longevivă”. Echilibru pe care îl găsim la dr. George Filip și în viața spirituală, pe care o trăiește consecvent fiind valorilor greco-catolice. De cinci ani este vizitat lunar de pr. Ovidiu Duma, paroh al Catedralei „Sf. Nicolae” din Oradea, în fiecare primă vineri din lună, pentru a se mărturisi și a primi Sfânta Euharistie. Relația cu părințele spiritual este una de durată, trecându-i ușa casei de mai bine de două decenii.

Potrivit informațiilor oferite publicației

«Informația de Duminică» (30/31 martie 2024), după 1990 când Biserica Greco-Catolică și-a reintrat în drepturi, când Eparhia de Oradea era păstorită de Preasfinția Sa Vasile Hossu, dr. George Filip „a fost Președintele Asociației Românilor Uniți (AGRU), apoi consilier parohial, curator și episcop al parohiei Oradea I. A colaborat cu părintele Balint, cu avocatul Ardelean și ing. Nicoară, iar mai târziu cu actualul episcop, P.S. Virgil Bercea. S-a retras atunci când au fost cooptați oameni mai tineri, care au fost bucuroși să preia ștafeta.”

La ceas centenar, Preasfinția Sa Virgil Bercea, împreună toți cei care îl cunosc pe dr. George îi transmit distinsului medic orădean, greco-catolic, „La mulți ani cu sănătate și binecuvântări de la Domnul!”.

Birou de Presă EGCO

Rolul preotului într-o societate în schimbare

„Rolul preotului într-o societate în schimbare” a fost titlul cursului de formare desfășurat în perioada 14-16 aprilie a.c. la Hotel President din Băile Felix, la care au participat preoți greco-catolici din Eparhia de Oradea însoțiți de soțiile lor, preoți romano-catolici slovaci din Dieceza de Oradea și pastori luterani slovaci de la Nădlac. Cursul formativ a fost organizat de Biroul Pastoral EGCO și Vicariatul pentru Preoți al EGCO, cu binecuvântarea Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, dorind a fi „ocazie fundamentală pentru explorarea temelor esențiale pentru misiunea noastră în lumea de astăzi”. Întâlnirea a cuprins momente de socializare, discuții în grupuri și ateliere de bune practici, în care participanții au avut prilejul să împărtășească propria experiență și totodată să învețe noi metode pastorale de la don Francesco Fiorino din Sicilia (Italia), invitat să susțină conferințele acestei întâlniri. Don Francesco a spus că „se simte deja acasă, găsind aici mulți frați în credință și prieteni, dornici să lucreze tot mai bine în Via Domnul!”.

Participanților greco-catolici, romano-catolici și luterani slovaci, relatorul a dorit să le transmită că nu sunt singuri, căci prin Harul Învierii Domnului „preotul este chemat să fie o ‘prelungire’ a misiunii lui Cristos în lume, care nu este o prezență absentă, căci Domnul

este cel care ghidează Biserica, iar noi trebuie să fim mărturisitori ai Săi cu mult curaj și bucurie”. Acesta este rolul preotului în societate, în general, chemat fiind să conlucreze pentru a anima comunitatea, a asculta Poporul Lui Dumnezeu, a-l însoți și a se face însoțit, o misiune în care nu poate merge înainte de unul singur. „Preotul – subliniază preotul italian – este pur și simplu structurat ca dar, dar pentru a se dăruir trebuie să fie cu ceilalți, pe cale”.

Alături de discuții și conferințe, cursul formativ a cuprins în fiecare zi și momente comunitare de rugăciune, toți cei prezenți participând în zilele de 15-16 aprilie a.c. la Sfânta Liturghie celebrată în biserica greco-catolică din stațiunea Băile Felix.

Biroul de Presă EGCO

Concert de muzică sacră, Sfântă Liturghie și vernisaj de sculpturi

Sărbătoarea „Bunei-Vestiri” din acest an a început la Oradea în seara de 24 martie a.c. cu un extraordinar Concert de muzică sacră intitulat „Bucură-te cea plină de har!” susținut de Corul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea „Buna Vestire – Francisc Hubic” (dirijor lect. univ. dr. Radu-Ioan Mureșan), în cadrul căruia a interpretat și soprana orădeancă Viktória Cormoš.

„Bucură-te, Domnul este cu tine!” și „Nu te teme” – dacă suntem atenți la aceste două îndemnuri, cu adevărat îl simțim pe Dumnezeu în viața noastră: a subliniat ierarhul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, Preasfinția Sa Virgil Bercea, la Sfânta Liturghie arhierască celebrată pe 25 martie a.c. în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea, în solemnitatea sărbătorii „Buna-Vestire”. La celebrarea euharistică au concelebrat mai mulți preoți și au participat numeroși credincioși, printre care membrii Reuniunii Mariane Eparhiale și elevi ai Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” alături de cei veniți să trăiască bucuria sărbătorii care a marcat începutul mântuirii neamului omenesc. Cu toții au participat după aceea împreună cu publicul orădean la vernisajul lucrărilor – „Îngerul” și „Îngerul căzut” – realizate de sculptorul Adrian Ilfoveanu, prezent la eveniment, amplasate în Piața Unirii din Oradea. Prin aceasta, Episcopia Greco-Catolică de Oradea a dorit să păstreze tradiția ultimilor ani de a amplasa în perioada Postului Mare statui care să însoțească vizitatorul orașului nostru în spațiul sacru al Catedralei „Sfântul Nicolae”.

Introdusă de limbajul muzicii, al frumosului, sărbătoarea mariană a fost marcată la Oradea și prin sculptură. „Îngerii nu au umbră, nu pentru că nu au trup, ci pentru că au un trup de lumină” este ceea ce a dorit să transmită violoncelist Victor Sandu prin Preludiul din *Suita a treia* de Johann Sebastian Bach, interpretat într-o tonalitate luminoasă, Do-major, în deschiderea vernisajului a două lucrări „Îngerul” și „Îngerul căzut”, moderat de doamna Rodica Indig, consilier cultural al EGCO. Lucrările, realizate de artistul Adrian Ilfoveanu, prezent la eveniment, au fost amplasate „în umbra luminoasă” a altarului Catedralei „Sfântul Nicolae”, pentru a invita pe parcursul Postului Mare orice trecător să redescopere spațiul sacru. Alături de credincioși, elevi, jurnaliști, iubitori de artă din Oradea, la vernisaj a luat parte un număr impresionant de artiști plastici, în special sculptori, reprezentanți ai Facultății de Arte și ai Uniunii Artiștilor Plastici.

Mulțumind PSS Virgil Bercea pentru semnul Bunei Vestiri oferit tuturor – o floare – istoricul de artă orădean a menționat totodată trecerea spre Lumină a artistului Ioan Aurel Mureșan, vernisajul devenind o sărbătoare și o comemorare deopotrivă. „Acest prag către nemurire ne aduce aminte în fiecare clipă că suntem vegheați de îngeri de Lumină, că speranța

și bucuria de a ne reîntoarce la Tatăl sub semnul Bunei-Vestiri ne este aproape tuturor...”

La final, Preasfințitul Virgil Bercea, sub patronajul căruia a avut loc acest vernisaj, a mulțumit artistului Adrian Ilfoveanu pentru lucrările realizate și expuse, diferiților reprezentanți ai instituțiilor locale – printre care doamna Antonia Nica, vice-primar al orașului Oradea – pentru prezență, înălțând împreună cu orădenii prezenți o rugăciune pentru sufletul adormitului întru Domnul, Ioan Aurel Mureșan.

Biroul de Presă EGCO

